

شما را به خدا
این مهم است
زندگی

حامل پیام
برادری، دوستی
و وحدت باشید

چهارشنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۵ / ۲۵ ربیع الثانی ۱۴۴۸ هـ. ق / 7 October 2026 / شماره ۷۳۲۵ / سال بیست و نهم

یادداشت

استعفای وزیر نفت، آغاز پاسخگویی یا پایان یک تخلف؟

نسبیه پیرایش

در شرایطی که مجلس انقلابی هر روز بر طبل استیضاح برخی وزرا می‌کوفت، ناگهان استعفای وزیر نفت و موافقت رئیس‌جمهور با آن همه را شوکه کرد.

این در حالی است که کارشناسان و صاحب‌نظران، تغییر در سطوح مدیریتی کلان را در شرایط جنگی به صلاح کشور نمی‌دانند و با استیضاح مخالفت می‌کنند. در عین حال اما برخی صاحب‌نظران، فرایند تغییر در کابینه خود را کلید بزند و پیش از آن که مجلس انقلابی دست به کار بشود، مدیران و وزرای پرحاشیه یا کم‌کار را از چرخه خارج کند.

اما پرسش اصلی این است: آیا این تغییرات، راهکاری برای عبور از بحران است یا خود، بحرانی جدید خواهد ساخت؟ پاسخ به این پرسش در گرو ماهیت این تغییرات است. اگر این تغییرات به معنای جابه‌جایی مهره‌های پرحاشیه باشد، کشور در میانه این جنگ، با بحران تداوم بی‌کفایتی مواجه خواهد شد، اما اگر تغییر، گامی به سوی بازسازی ساختار مدیریتی و تقویت اعتماد عمومی باشد، می‌تواند همان تغییر لازم در شرایط بحرانی باشد که کشور به آن نیاز دارد.

استعفای محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت، در حالی پذیرفته شد که طی هفته‌های اخیر پرونده فروش نفت، عملکرد «تراستی‌ها»، تحقیق و تفحص مجلس و ورود نهادهای نظارتی به یکی از پرحاشیه‌ترین موضوعات وزارت نفت تبدیل شده بود. اگرچه به طور رسمی، دلیل استعفای پاک‌نژاد «دلایل شخصی» اعلام شده و هیچ ارتباطی میان استعفای او و پرونده تراستی‌ها یا پرونده آقایی اعلام نشده اما روایات بر قربانی شدن وزیر مستعفی تاکید دارند.

به همین دلیل نمی‌توان با خوش‌بینی صرف، به این استعفا نگریست؛ چرا که این اقدام، بیش از آن که تلاشی برای شفافیت باشد، می‌تواند نشانه‌ای از ناکارآمدی فرآیندهای تصمیم‌گیری و عدم توانایی در مدیریت بحران‌های پیش‌رو باشد. بخصوص که افکار عمومی سوالات زیادی پیرامون فعالیت‌های وزیر مستعفی مطرح می‌کند. از جمله اینکه مسئولیت انتخاب تراستی‌ها بر عهده کیست؟ چرا واسطه‌های پرحاشیه دوباره به مدیریت نفت رسیده‌اند؟ پول‌های ادعایی مورد تردید کجاست؟ و اگر تخلفی رخ داده، چه کسی محاکمه خواهد شد؟ آیا استعفای پاک‌نژاد، آغاز یک روند شفاف پاسخگویی است یا پایان یک پرونده‌ی پنهان؟ و هنوز شخصی مسئولیت‌پذیر پیدا نشده تا به این سوالات، پاسخ دهد.

اگر تغییرات در کابینه با چنین رویکردی و بدون برنامه‌ریزی منسجم پیش برود، تنها می‌توان انتظار تشدید بحران‌ها و اختلال در امور اجرایی را داشت. همچنان که بازی‌های جناحی و استیضاح‌های سیاسی پرهیاهو در این بازه حساس زمانی، همچون سمی در رگ‌های مدیریت کشور خواهند بود. این مسیر نه تنها به صلاح کشور نیست، بلکه می‌تواند ثبات باقی مانده را نیز به چالش بکشد.

بازی‌های گران کردن عمدی را کنار بگذارید

عملیات پرچم دروغین

* عاطفه پیرایش دانشجوی دکتری فلسفه

پس از آنکه هوایم‌های فلابی به مقصد اسرائیل دچار حادثه شد، اسرائیل تلاش کرد ایران را به این حادثه مرتبط کند. ترامپ نیز مدعی شد که ایران در این حادثه دست داشته است اما ایران این اتهام را رد کرد. رسانه‌های ایرانی نیز چنین ادعایی را مضحک و عملیات پرچم دروغین نامیدند. برخی از تحلیل گران بر این باورند که نتانیاهو با هدف تاثیرگذاری بر افکار عمومی در اسرائیل دست به طراحی چنین نقشه‌ای کشیده تا جریان انتخابات را به نفع خود تغییر دهد.

هفته‌ی گذشته، یک اتفاق مشابه نیز در انگلستان جینال به پا کرد. پلیس انگلیس ۵ نفر را با اتهام تهدید امنیتی علیه پایگاه امریکایی فیرفورد بازداشت کرد اما یک روز بعد این ۵ نفر آزاد شدند. امریکا و انگلیس در اقدامی مشترک تلاش کردند مسئولیت این تهدید را متوجه ایران کنند اما هیچ مدرکی مبنی بر وجود یک تهدید امنیتی و دست داشتن ایران در آن ارائه نکردند. ایران واکنش مشابهی به این اقدام نشان داد و هر گونه ادعا مبنی بر دست داشتن در این حادثه را رد کرد.

اما امریکا این هفته تصمیم گرفت ۱۲ فروند از بمب افکن‌های خود را که در این پایگاه حضور داشتند، به صورت اضطراری از آن خارج کند. وزیر امور خارجه امریکا در پاسخ به خبرنگاران مدعی شد که این روند بخشی از

داشته باشد؟ به نظر نمی‌رسد این اتهامات بتواند پایه‌ای برای اقدام نظامی علیه کشورمان قرار بگیرد و نمی‌تواند مبنایی برای تصمیم‌گیری کشورها در تعیین روابط دیپلماتیک خود با ایران باشد. شاید امریکا بیش از هر چیز به دنبال دلیلی برای خارج کردن بمب افکن‌ها و نیروها از این پایگاه انگلیسی بوده است.

دست‌پاچگی بیش از حد امریکا در این ماجرا، تا حدودی به اجرای خروج ترامپ از ترکیه پس از هشدار سرویس جاسوسی اسرائیل شباهت دارد. در این مورد نیز اسرائیل مدعی شده است که به انگلیس در مورد حمله‌ی احتمالی ایران هشدار داده است. در ماجرای ترور ترامپ در ترکیه، امریکایی‌ها به این نتیجه رسیدند که در اعتماد به موساد عجله کرده‌اند و هیچ تهدید واقعی متوجه ترامپ نبوده اما این تصمیم واکنش‌های بسیاری را در فضای داخلی امریکا برانگیخت.

شاید سوال اصلی این باشد که چرا اسرائیل پیوسته عملیات پرچم دروغین طراحی می‌کند؟ دستاورد اسرائیل در این طرح‌ها چیست اگر ایران می‌تواند با رد اتهامات خود را از مهلکه برهاند؟ در نهایت، این ماجرا نیز همانند جریان حمله بندر مصر یا حمله به دفتر رئیس اقلیم کردستان به فراموشی سپرده خواهد شد بی‌آنکه توضیح قانع‌کننده‌ای در خصوص چرایی و چگونگی آن وجود داشته باشد.

روند معمول جابه‌جایی تجهیزات بوده و امریکا از امنیت پایگاه‌های خود مطمئن است. اما کمی بعد برخی رسانه‌های خارجی مدعی شدند که امریکا از احتمال حمله پهبادی ایران به این پایگاه مطلع شده و از این رو، تصمیم به خارج کردن اضطراری بمب افکن‌ها از این پایگاه گرفته است. اگر این گزارش صحیح باشد، این پرسش مطرح می‌شود که چرا امریکا تصمیم به خارج کردن نیروها و تجهیزات خود از پایگاه انگلیسی گرفته است در حالی که می‌توانست با سامانه پدافندی به حملات پهبادی احتمالی پاسخ دهد؟ نکته‌ی دیگر این است که هم‌زمان با بازگشت بمب افکن‌ها به امریکا، این کشور تجهیزات خود در منطقه آسیای غربی را افزایش می‌دهد. اقدامی که سبب شده گمانه‌زنی‌ها در خصوص شروع جنگی دیگر میان ایران و امریکا افزایش یابد.

اینکه دو اتهام جعلی در فاصله‌ی کوتاه متوجه ایران شده است، چه معنایی می‌تواند

استیضاح عراقچی کلید خورد

محمد رشیدی، عضو هیئت‌رئیس مجلس، گفت: استیضاح عباس عراقچی، وزیر امور خارجه در سامانه ثبت شده، اما هنوز به هیئت‌رئیس ارجاع نشده است.

وی افزود: ظاهراً یکی از نمایندگان این درخواست را ثبت کرده، اما امروز به هیئت‌رئیس ارجاع نشده است.

او در ادامه تصریح کرد:

هم‌چنین رأی اعتماد به مهرداد اخلاقی گزینه پیشنهادی دولت برای وزارت دفاع احتمالاً ۲۶ مهرماه برگزار خواهد شد.

وزیر نفت فرصت دارد، اما وزیر اطلاعات فرصت زیادی ندارد و باید در مهلت مقرر به مجلس معرفی شود. علی‌خضریان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفته است: نمایندگان مجلس استیضاح عراقچی را ثبت کرده‌اند و پیگیر این استیضاح نیز هستند. ایشان باید پس از بازگشت از سفر، پاسخ مناسب و درخوری در مجلس شورای اسلامی ارائه کند تا در جریان استیضاح مشخص شود که بر چه مبنایی چنین اقدامی از سوی ایشان و دستگاه دیپلماسی، برخلاف آنچه ما عقلا و مصالح ملی می‌دانیم، انجام شده است.

حسینعلی حاجی‌دلگانی، نماینده شاهین‌شهر هم در گفت‌وگویی درباره استیضاح وزیر امور خارجه بیان کرده است: من هم این استیضاح را برای ثبت آماده کرده‌ام، اما استیضاحی که ثبت شده بود را امضا کردم و ممکن است محورهای دیگری را در این باره مطرح کنم. از جمله اصلی‌ترین محور از سوی من این است که چرا عراقچی مرتب با مصاحبه‌های هدفمند باعث کاهش قیمت نفت برای امریکا می‌شود.